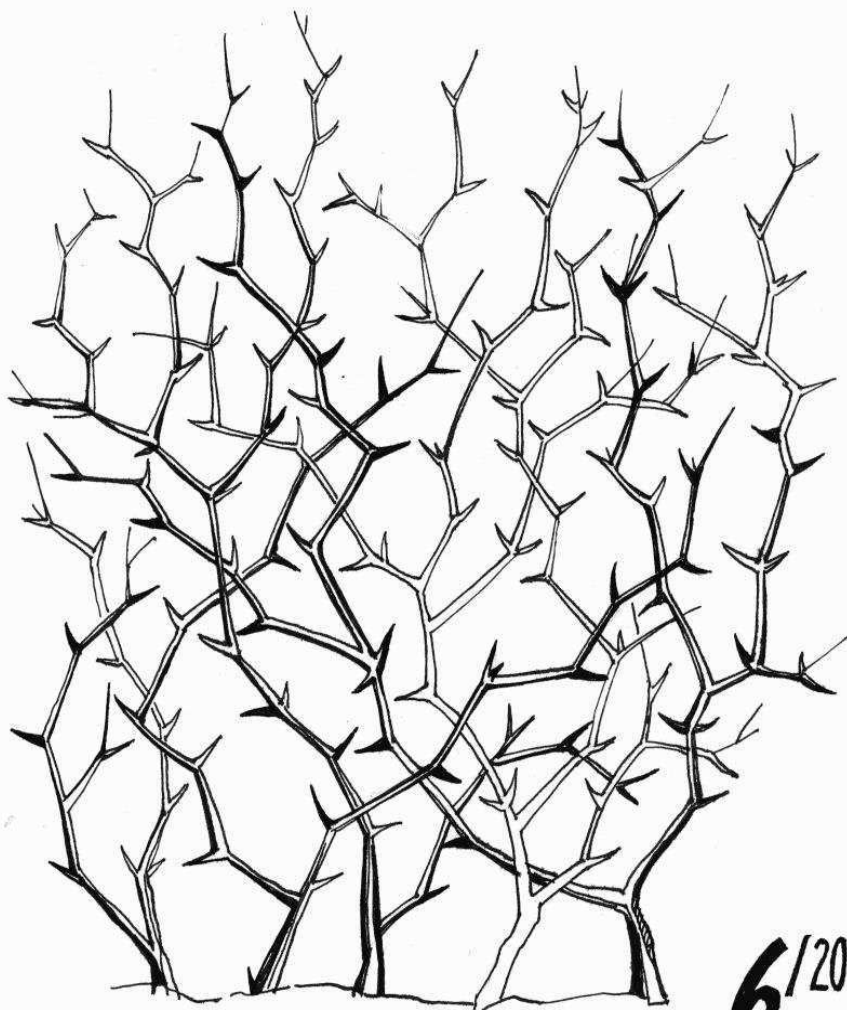

SETKÁVÁNÍ

6/2015

BRNEŇSKÝ EVANGELICKÝ MEŠIČNÍK

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Melicharová

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Hauserová, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Klára Němečková

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evagent.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar a Marta Židková, faráři
kurátor: Miroslav Maňák, past. pracovnice: Jana Kašparová

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2015 (XVII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.

ÚVODNÍK

Milí čtenáři Setkávání,

napsat úvodník do červnového čísla není snadné - všechny církevní svátky z první poloviny roku jsou už za námi, výročí upálení Mistra Jana Husa připadá až na začátek července, tak o čem psát, čeho se chytit?

Červen je poslední měsíc školního roku, pro školáky a studenty je to doba písemek a zkoušení před vysvědčením, ale i školních výletů, těšení se na prázdniny a plánování brigád, táborů a cestování - za mých školních let byl vrcholem dobrodružství výlet do Krkonoš, dnes není týdenní pobyt v Paříži nebo v Londýně nic mimořádného. Trochu to dnešní mládeži závidím a ještě víc jí to přeju. O prázdninách pojede řada dětí s rodiči k moři nebo na exotická místa, jistě ne všechny rodiny si to mohou dovolit, ale tak je tomu všude. Vzpomínám si, jak nám kdysi za hlubokého socialismu říkala naše profesorka angličtiny, rodilá Američanka, abychom si nedělali iluze, že v Americe, která pro nás tehdy představovala nedostižný ráj na zemi, se mají všichni dobře. Někdo za svou chudobu může do značné míry sám, jiný měl výrazně horší start do života, ale vždycky budou bohatší a chudší - jde jen o to, aby i chudí mohli mít důstojný život a ti bohatí si uvědomili, že hromadění majetku není cílem a smyslem života. Nikdo nevíme, kdy naše přebývání na tomto světě skončí, a co je pak platný všechnen majetek? A čím je člověk starší, tím míň toho potřebuje, a nakonec zjistí, že mnohé věci jsou jen přítěží.

Pro mnohé z nás už daleké cesty nepřípadají v úvahu, ať už ze zdravotních, finančních nebo jiných důvodů, ale i tak je možné cestovat v čase i prostoru - s knihami, i s televizí; patří sice k dobrému tónu televizí opovrhovat, ale je tam dost na co se dívat s užitkem, jen je potřeba si vybírat. Ale především jsou to knihy, jejichž prostřednictvím můžeme poznávat svět. Nedávno jsem narazila na slova Stefana Zweiga, která mě zaujala: „A já jsem pochopil, že dar nebo milost myslet s širokým rozhledem a v mnoha souvislostech, že tenhle jediný a správný způsob, jak z mnoha různých poloh nahlédnout svět, byl dán jen tomu, kdo do sebe prostřednictvím své vlastní zkušenosti pojal zkušenost mnoha zemí, lidí a dob, uchovanou v knihách, a byl jsem otřesen, jak omezeně musí vnímat svět každý, kdo si knihu odpírá. Neboť když čteme, co jiného děláme, než že jiné věci spoluprožíváme jako cizí lidé, díváme se jejich očima, myslíme jejich mozky? Čím víc jsem o tom přemýšlel, tím víc jsem poznával, že náš duchovní svět sestává z milionů jednotlivých dojmů, z nichž jen minimální počet pochází z toho, co jsme spatřili a zakusili - za všechno ostatní však, za tu podstatnou propojenou hmotu, vděčíme knihám, tomu, co jsme přečetli, tedy zkušenostem zprostředkovaným, naučeným.“

Přeju vám všem pěkně prožité červnové dny.

Hana Dvořáková

Výlet do Znojma

Na sobotu 18. dubna připravili manželé Markovi pro starší členy brněnských sborů, ale nejen pro ně, jednodenní výlet do Znojma. Nejprve jsme navštívili klášter Louka. První dojem z kláštera je tristní - opadaná omítka, vytlučená okna, některá aspoň částečně zakrytá igelitem, jiná bez jakékoliv ochrany. Klášter je majetkem města Znojmo, které ho získalo od státu za 1 Kč, což byl ale danajský dar. Podle průvodkyně by oprava celého objektu stála miliardu, ale i v případě, že by se našel někdo, kdo by tu miliardu investoval, těžko by se našlo pro rozlehlý klášter smysluplné využití.

Premonstrátský klášter založil roku 1190 znojemský kníže Konrád II. Ota se svou matkou Marií. Klášter má bohatou historii - období rozkvětu se střídala s obdobími úpadku. Po několika ranách osudu v podobě ničivých válek byl v roce 1784 klášter zrušen v rámci josefínských reforem. Po zrušení kláštera sloužil areál jako kasárna a později zde byla zřízena tabáková továrna. Dnešní monumentální barokní vzhled získal klášter přestavbou, která začala koncem 17. století. Podle návrhu význačného architekta J. L. Hildebrandta měl být vystavěn čtyřkřídlý mohutný barokní konvent, bylo však vystavěno jen východní trojpatrové křídlo. Asi je dobře, že se tento megalomanský plán neuskutečnil, i tak mají ve Znojmě s klášterem starostí dost. Až do roku 1990 byla v objektu armáda a klášter postupně chátral. V malém štukovém sále měla armáda sklad munice, takže to mohlo dopadnout jako ve Vrbětích. Nedávno získala část kláštera do pronájmu vinařská společnost Znovín, která investovala 10 milionů do renovace jednoho patra a spolu s městem se snaží o postupné zvelebování významné památky.

Po prohlídce kláštera jsme navštívili znojemský evangelický sbor. Přivítala nás milá a usměvavá sestra kurátorka Smetanová, měli jsme připravené malé občerstvení a dověděli jsme se něco o historii a současnosti sboru. Sbor je poměrně malý, ale je tam mládež a děti, takže vyhlídky jsou nadějné.

Výlet jsme zakončili asi dvouhodinovou prohlídkou města. Mezi významné památky města patří například radniční věž, znojemské podzemí z 13. - 17. století, původní hrad přestavěný na barokní zámek, řada gotických, renesančních i barokních měšťanských domů, kostel sv. Mikuláše a Svatováclavská kaple. V areálu hradu se nachází hradní rotunda sv. Kateřiny z 12. století se zachovanými románskými nástěnnými malbami z roku 1134

zobrazujícími podobizny vládnoucích přemyslovských knížat a králů a rovněž moravských údělných knížat. Rotunda je národní kulturní památkou. Kolem rotundy a hradu vede vyhlídková cesta, z níž jsou nádherné pohledy na město s řekou Dyjí.

Velký dík za organizaci zájezdu patří Radkovi a Olze Markovým - odměnou za jejich úsilí jim byla spokojenost účastníků.

Hana Dvořáková

BIBLICKÁ BOTANIKA

Trní a bodláčí

Tak jako všude, i v Palestině rostlo mnoho druhů trnitých keřů. V dnešním Izraeli jich roste více než sto druhů. Biblická hebrejšтина pro ně má asi dvacet různých slov, která se do češtiny překládají nejčastěji slovy bodláčí, hloží nebo trní. Botanicky se jedná o různé druhy akátů, hlohů nebo ostružin. Patřily k nim dřeviny i byliny. Jejich listy sloužily jako potrava koz, mezků, oslů a velbloudů. Na rozdíl od kulturních rostlin a stromů nepřinášejí velký užitek a často jen zbytečně zabírají půdu. V tomto smyslu o nich mluví Ježíš.

*L 6:44 Každý strom se pozná po svém ovoci. Vždyť z **trní** nesklízejí fíky a z **hloží** hrozny.*

Ale lidé dovedou nějak využít každou rostlinu. Pokud měl keř ostré trny, hodil se výborně jako živý plot proti zvěři a nenechavým lidem. Některé keře tvoří doslova neproniknutelnou houštinu a dosahují výšky až tří metrů. I když některé keře a bodláky krásně kvetou, mají ostré trny, o které se člověk i zvěř mohou nepříjemně zranit. Pichlavé trní se dokonce používalo k veřejnému potrestání.

*Mich 7:4 Nejlepší z nich je jak potměchuť, nejpoctivější jako plot z **trní**.*

*Oz 2:8 Proto zahradím tvou cestu **hložím**.*

Na 1:10 Zapletou se v **hloží** svými pitkami zpíti.

Soudců 8:16 Gedeón vzal na stařešiny města stepní **trní a bodláčí**; tak dal sukótským mužům poučení.

Nejlepší využití trnitých keřů bylo (při obecném nedostatku dřeva) zatopit jím pod kotlem. V dobách sucha mohlo právě bodláčí a křoví snadno vzplanout a požár se rychle rozšířil. Odtud vychází přirovnání hořícího trní a bodláčí k Božímu soudu.

Žalmy 58:10 Dříve než co pochopí, už **trním** pod hrnci vám budou, smete je víchr, ať svěží či zprahlé.

Žalmy 118:12 Oblehly mě jako vosy; zhasly jak planoucí **trní**, odrazil jsem je v Hospodinově jménu.

Kazatel 7:6 neboť jako praskot **trní** pod hrncem je smích hlupáka.

Izajáš 33:12 Národy budou vypalovány jako vápno, jako posekané **trní** vzplanou v ohni.

Iz 9:17 Avšak jejich svévole hoří jako oheň, požírá **bodláčí a křoví**, zapaluje houštiny lesa a kouř se vířivě vznáší.

Iz 10:16 Proto pošle Pán, Hospodin zástupů, na asyrské vypasence úbytě a pod asyrskou slávou to zapraská praskotem ohně. Světlo Izraelovo se stane ohněm a jeho Svatý plamenem. Ten bude hořet a pozře její **křoví a bodláčí** v jediný den. I slávu jejího lesa a sadu stráví se vším všudy, jako choroba užírá chorého. Stromů v jejím lese zůstane tak málo, že je spočítá i chlapec.

Hořící keř, který upoutal Mojžíše tím, že neshořel, bývá někdy vykládán jako obraz hříšného lidstva, které je zachováváno při životě jen z Božího milosrdenství.

Ex 3:2-3 Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed **trnitého keře**. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven. Řekl si: "Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří."

Různé trnité keře často rostly tam, kde je lidé nechtěli - na polích a vinicích, kde překážely lepším výnosům a dusily zaseté obilí. Trním často zarostl i opuštěný dům. V tomto smyslu bylo trní chápáno jako příčina zmařené lidské práce a připomenutí Božího soudu nad lidským sebevědomím a pýchou.

Gn 3:18 Vydá ti (země) jenom **trní a hloží** a budeš jíst polní byliny.

Iz 34:13 V jejích palácích poroste **hloží**, na jejích pevnostech **bodláčí a trní**. Budou tam nivy šakalů a tráva pro pštrosy.

Oz 9:6 +10:8 Jejich převzácné stříbro podědí **bodláčí**, v jejich stanech se rozroste **trní**. Na jejich oltářích vyroste **hloží**. Tu řeknou horám: "Přikryjte nás!" a pahorkům: "Padněte na nás!"

Jer 12:13 Zaseli pšenici, sklídí **trní**; vyčerpávali se bez užitku.

V podobenství o rozsévaci se trní objevuje jako důvod, proč bylo již vzešlé semeno udušeno dravým a rychle rostoucím plevem. Ve výkladu jsou k trní přirovnány každodenní starosti, které nám brání uvěřit evangeliu.

Mt 13:7 Jiná semena zas padla mezi **trní**; **trní** vzrostlo a udušilo je.

*Mt 13:22 U koho bylo zaseto do **trní**, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody.*

Apoštol přirovnává k zarostlé zahradě lidi, kteří poznali dobrodiní Boží lásky, ale pak odpadli a přestali nést ovoce Ducha svatého.

*Žd 6:4-8 Kdo byli už jednou osvíceni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku, a pak odpadli, s těmi není možno znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křížují Božího Syna a uvádějí ho v posměch. Země, která často přijímá déšť a rodí užitečnou rostlinu těm, kdo ji obdělávají, má účast na Božím požehnání. Rodí-li však jen **trní a bodláčí**, je nepotřebná a blízka prokletí a nakonec bývá vypálena.*

Když někdo někomu nepřál nic dobrého, užívalo se rčení:

*Jb 31:40 Místo pšenice nechť mu vzejde **trní**, a místo ječmene **koukol**.*

Tam, kde naopak místo trní vzešla nějaká kulturní rostlina, je to přirovnáno k Božímu vítězství a pomoci.

*Iz 55:13 Místo **trní** vyroste cypřiš, místo **plevel** vzejde myrta. To bude k oslavě Hospodinova jména, za trvalé znamení, které nebude vymýceno.*

Vzrostlé trní a plevel na poli nebo ve vinici často prozrazovalo lenost a nesvědomitost majitele.

*Př 15:19 Cesta lenocha je zarostlá **trním**, kdežto stezka přímých je upravená.*

*Jer 4:3 Toto praví Hospodin mužům judským i jeruzalémským: "Zorejte si úhor, nesejte do **trní**!"*

*Př 24:30 Šel jsem kolem pole muže lenivého, kolem vinice člověka bez rozumu, a hle, byla celá zarostlá **plevelem**, celý její povrch pokrývaly **kopřivy** a její kamenná zeď byla pobořena. Když jsem na to hleděl, vzal jsem si to k srdci, přijal jako napomenutí to, co jsem viděl: Trochu si pospíš, trochu zdřímneš, trochu složíš ruce v klín a poležíš si a tvá chudoba přijde jak pobuda a tvá nouze jako ozbrojenec.*

Vzrostlé trní a bodláčí mohlo však prozrazovat i nevhodný pozemek, kde se ničemu nedaří a který proto majitel nechal ležet ladem. K opuštěné a zarostlé vinici je přirovnán Izrael, který přestal vydávat plody Božího zájmu a pomoci.

*Iz 5:5 Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstraním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána. Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde **bodláčí a křoví**, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm."*

*Iz 27:3-5 V onen den zpívejte o vinici, jež dává ohnivé víno. "Já Hospodin ji střežím, každou chvíli ji zavlažuji. Aby ji nic nepostihlo, nocí dnem ji budu střežit. Rozhořčen už na ni nejsem. Kdyby mi dávala **bodláčí a křoví**, zvedl bych proti ní boj a rázem bych ji spálil.*

Jindy slouží trní jako obraz zlého a dotěrného (pichlavého) nepřítele. Soužití Izraele s původními národy Kennanu je v Bibli přirovnáno k trnu v očích - tedy

něčemu bolestnému a zraňujícímu. Prorok však slibuje dobu, kdy bude Boží lid žít v klidu a nikdo ho nebude popichovat.

*Nu 33:55 55 Nevyžene-li však obyvatele té země před sebou, tedy ti, které z nich zanecháte, budou vám **trnem** v očích a bodcem v boku, budou vás sužovat v té zemi, ve které se usadíte.*

*Joz 23:13 13 tedy jistotně vězte, že Hospodin, váš Bůh, už před vámi ty pronárody nevyžene. Stanou se vám osidlem a léčkou, karabáčem na vašich bocích a **trny** v očích, dokud nevymizíte z této dobré země, kterou vám dal Hospodin, váš Bůh.*

*Ezechiel 2:6 Ty, lidský synu, se jich neboj, neboj se ani jejich slov, když jsou vůči tobě zarputilí a jako **trní**, jako bys bydlel mezi štíry. Neboj se jejich slov a neděs se jich, jsou dům vzpurný.*

*Ezechiel 28:24 Dům izraelský už nebude mít zhoubný **trn**, trní sužující ze všech stran ty, kdo jím pohrdají.*

Často slouží trní v kontrastu s nějakou kulturní rostlinou či stromem jako příklad toho, co je bezvýznamné, zbytečné a ubohé. Kdo byl přirovnán k trní, byl pokládán za nic. Tím spíš se ovšem mohl mstít a všechno zničit.

*2 Samuelova 23:6 Ničemník bude jak **trní** zavržené všemi, nikdo na ně rukou nesáhne.*

*2 Královská 14:9 Jóáš, král izraelský, poslal Amasjášovi, králi judskému, odpověď: "Na Libanónu vzkázalo **trní** libanónskému cedru: »Dej svou dceru za ženu mému synovi.« I přešlo tudy libanónské polní zvíře a to trní rozšlapalo.*

*Píseň písní 2:2 Jako lilie mezi **trním**, tak má přítelkyně mezi dcerami.*

*Sd 9:14 **Trnitý keř** stromům odpověděl: »Jestliže mě doopravdy chcete pomazat za krále nad sebou, pojďte se schoulit do mého stínu! Jestliže však ne, vyšlehne z trnitého keře oheň a pozře i libanónské cedry!«*

Jiří Gruber

O ČEM SE HOVOŘÍ

Bez dobrovolníků by byl svět nehostinnou šedí

Odkud vyšla ochota k pomoci, tam ať se pomoc také uskuteční. Každý ať dá podle toho, co má.

2. Korintským 8, 11

Dobrovolníci zachrání tisíce obojživelníků. Dobrovolníci zpřijemňují pobyt v nemocnici. Dobrovolníci pomohou Klokánku. Tak zní některé z titulků, které mi internetový vyhledávač předloží, když se pídím po zprávách o dobrovolnících. Jsou to vlastně vesměs dobré zprávy. Není to ale vždy jen chvála, co dobrovolníci slyší. Posměšnými větami typu „A ty to jako děláš zadarmo? To jsi blázen!“, někteří lidé zrovna nešetří.

Počet lidí, kteří se ze své vůle a bez nároku na honorář rozhodnou ve svém volném čase využít svoji energii, znalosti a zkušenosti tam, kde je to podle nich potřebné, se každý rok zvyšuje. Podle výzkumů tvoří největší skupinu vysokoškoláci a mladí lidé, kteří vydělávají průměrně mezi patnácti a třiceti tisíci hrubého. Nejde tedy o žádné zbohatlíky, kteří by se nudili, ale o lidi, kteří vidí v pomoci smysl.

Velice častými, ale přitom nenápadnými dobrovolníky jsou skauti. Vedoucí družin a oddílů za svou práci nemají nic. Předávají dětem to, co jim před tím se stejným zápallem a nasazením nabídli jejich vedoucí. Za svou práci získávají „pouze“ dobrý pocit. A taky nezapomenutelné zážitky, skvělé kamarády, nové zkušenosti a spoustu dalšího penězi nedoceníitelného. K podobné pomoci vedou i své svěřence. Čistí řeky, sbírají odpadky v lesích nebo dělají besídky v domovech důchodců.

Po dobrovolnících se stále častěji shánějí neziskové organizace. Ty by někdy bez jejich pomoci nedokázaly ani část z toho, co se jim daří, ať už se jedná o ekologické organizace, práci s dětmi nebo třeba sociální služby. Některé dokonce na celý úvazek zaměstnávají koordinátora dobrovolníků, protože si uvědomily, že se jim to vyplatí.

Mladí lidé do třiceti let mohou jako dobrovolníci vycestovat do zahraničí díky mezinárodnímu projektu Evropská dobrovolná služba. Stačí na webových stránkách projektu najít některou z českých organizací, která může zájemce vyslat do některé zapojené zahraniční organizace, a to nejméně na dva měsíce a nejdéle na rok. Organizace, která dobrovolníka přijme, je často ochotná mu sehnat a zaplatit bydlení a jazykový kurz v dané zemi a dávat mu kapesné.

Pomáhat na ekofarmách po celém světě za jídlo a ubytování mohou lidé, kteří se zapojí do projektu WWOOF (World Wide Opportunity on Organic Farms). Velkou podporou jsou kdekoli ve světě také dobrovolníci pomáhající při mimořádných událostech, jako jsou například povodně.

V neposlední řadě jsou dobrovolníci důležití i pro církve, a to i pro tu naši. Pomáhají také na řadě akcí, které pořádá Ústřední církevní kancelář ČCE. V tuto chvíli například shání dobrovolníky, kteří by pomohli při Husovských slavnostech 5. a 6. července v Praze. Pokud by někdo mohl a chtěl pomoci, může se ozvat koordinátorce dobrovolníků Lence Juřenové na dobrovolnici@hus-fest.eu.

Díky dobrovolníkům je svět mnohem krásnějším a příznivějším místem k životu. Pocity dobrovolníků pěkně vystihl titulek jednoho z dalších článků, který jsem našla na internetu: Úsměv a slovo děkuji jsou lepší než vysoký plat.

Jana Vondrová

Dobrovolnictví v sociálních službách

Dobrovolnictví je slovo, se kterým se u nás ještě mnoho nesetkáváme. A často ani nevíme, co si máme pod tímto termínem představit. Vždyť vlastně všechny naše aktivity v církvi, v našich sborech se dají považovat za dobrovolnickou činnost. Nikdo nás k tomu nenutí a ani za to nějakou odměnu neočekáváme. Pokud bychom chtěli šířit dobrovolnictví trochu zúžit na pomoc potřebným, tak tu máme naši známou „křesťanskou službu“. Snad každý, kdo se do této sborové činnosti trochu zapojil, mohl poznat, jakou radost starším nebo nemocným členům našich sborů udělala návštěva, malý dárek, nebo alespoň kytička k narozeninám. Lidí, kteří jsou odkázáni na pomoc druhých, je kolem nás řada. Stačí se zeptat třeba na někoho, kdo se přestal objevovat v kostele. Takže, každý z nás se ihned může stát dobrovolníkem v sociální oblasti! V následujícím článku bych se chtěl ale věnovat především dobrovolnictví v trochu organizovanější formě, které lze uskutečňovat jen v některých specializovaných institucích zabývajících se sociální činností.

Kolem nás v Brně máme několik takových příležitostí, které stojí za zmínku a které mohou posloužit i jako malá reklama pro nábor dalších dobrovolníků. Záslužná dobrovolnická práce je organizována například v Hospici sv. Alžběty i v našem středisku Diakonie. O činnosti těchto organizací většinou víme. Mnozí jim přispíváme na provoz finančními dary a sbírkami na různých benefičních akcích. To je jistě záslužná věc. Je dobré si ale uvědomit, že kromě peněz máme také ruce a hlavu, a že tedy můžeme pomoci i jinak. Nemusíme se přitom bát, že bychom to nesvedli. Rozsah různých činností je i přes poměrně vymezenou náplň těchto organizací docela široký.

Podívejme se na to, co se dá například dělat v hospici, kam již několik roků chodí jednou týdně má manželka. O nemocné tam pečují tým zkušených lékařů, sester a dalších specialistů, ale právě také motivovaní, speciálně vyškolení dobrovolníci, kteří jsou součástí týmu a bez jejichž dobré spolupráce je kvalitní hospicová péče nemyslitelná. Dobrovolníci v hospici mohou dělat společnost pacientům, předčítat jim, dělat jim nákupy, nebo s nimi provádět různé činnosti (výtvarné, ruční práce, hudební produkce). Kromě toho mohou pomáhat s péčí o knihovničku, při roznášení pokrmů v době oběda, pomáhat v půjčovně zdravotnických pomůcek nebo doprovázet pacienty při cestách na vyšetření u lékaře specialisty. V současnosti jsou dost žádáni dobrovolníci především pro pomoc při doprovázení pacientů na vozíčku nebo na lůžku na nádvoří hospice nebo do přilehlého okolí hospice. Tyto výlety za stěny hospicového pokoje jsou oblíbené, zprostředkují nemocným kontakt s okolním světem a ozvláštňují a příjemní jim jejich pobyt, zvláště za pěkného počasí. Každé 2 až 3 měsíce se konají supervizní setkání, na kterých mohou dobrovolníci navzájem sdílet své zkušenosti z práce s pacienty, a jedenkrát v roce (na podzim) probíhá školení pro nové zájemce o dobrovolnictví. Manželka pomáhala delší dobu právě v půjčovně pomůcek. Nyní již má své klienty, za kterými chodí si popovídat, něco jim přečíst nebo jim i zazpívat. Hodně jí pomáhá i zmíněná možnost sdílení zkušeností při supervizních setkáních s psychologem.

Brněnské středisko Diakonie má také své dobrovolnické programy. Prvním je projekt „Návštěvy proti samotě“, ve kterém dobrovolníci provádějí pravidelné

návštěvy osamělých seniorů. Tento program běží již několik roků. A nově vzniká projekt „Nebud' sám“, ve kterém dobrovolníci budou navštěvovat pacienty Psychiatrické nemocnice v Černovicích, kteří trpí každodenní samotou a opuštěním. I tyto programy mají své koordinátorky, které provádí vstupní pohovor a následně pravidelné schůzky s dobrovolníky a v případě potřeby koordinují i supervizi.

Je dobře, že se o dobrovolnictví začíná nejen psát a mluvit, ale že se této činnosti začínáme věnovat i v oblastech, ve kterých by se církev měly víc angažovat. Dnes je zvlášť aktuální zamýšlení nad směřováním církve v dalších letech. A právě jedním z témat, kterým se nyní v našich sborech zabýváme, jsou diakonické projekty, které by se daly podporovat z restitučních prostředků, které církev dostává. Není to příležitost pro zaplacení dalších odborných koordinátorů, kteří by dobrovolnickou práci a tím i naši pomoc potřebným dostali i do dalších organizací?

Vladimír Zikmund

CÍRKEVNÍ OTCOVÉ

Klement Alexandrijský

Narodil se kolem roku 150 v Athénách do pohané rodiny. O důvodech jeho konverze ke křesťanství nemáme žádné zprávy, víme ovšem, že procestoval značnou část antického světa (jižní Itálii, Sýrii a Palestinu), aby poslouchal přední křesťanské učitele. Kolem roku 190 se usadil v Alexandrii, kde se stal žákem zakladatele alexandrijské teologické školy Pantaina a po jeho smrti tuto školu dále vedl. V letech 202-203 Klement Alexandrii opouští v důsledku perzekucí křesťanů za vlády císaře Septimia Severa, působí pak v Palestině, kde kolem roku 215 také umírá.

Pokud pomineme krátké pojednání s názvem: „*Který boháč bude spasen?*“ (homiletický alegorizující spisek vykládající Mk 10:17-31) a pouze fragmentárně doložené texty, z Klementova rozsáhlého díla se dochovaly tři stěžejní spisy, tvořící svého druhu trilogii.

Protrepticus (do češtiny přeložen pod názvem *Pobídka Řekům*) je apologetické dílo určené zejména vzdělaným pohanům. Klement podrobuje kritice řeckou mytologii a v kontrastu s ní představuje čtenáři monoteistickou

teologii, v jejímž rámci identifikuje Boha s racionálním principem, který pořádá svět (řec. *logos*). *Paedagogus* (*Vychovatel*) se obrací již na křesťany a věnuje se zejména etickým otázkám, i těm zcela praktickým a aktuálním. Nejobsáhlejšími spisy jsou tzv. *Stromata* v osmi knihách: řecký výraz původně označuje pestře tkané koberce, což je obrazem různosti témat probíraných v tomto spisu, jehož hlavním motivem je vyrovnání s řeckou filosofickou a literární tradicí. K tomu byl Klement dobře vybaven jak znalostmi, tak metodou: užívá alegorický výklad, který v Alexandrii v návaznosti na Platóna rozvinul zejména židovský učenec Filón. Komplikovaný vztah řecké filosofie a křesťanské víry interpretuje v kontrastu s Tertuliánem smířlivě a navazuje tak na pozici, kterou zastával půlstoletí před ním Justin Mučedník. Dle Klementa je funkce filosofie pro Řeky stejná jako funkce Zákona pro Židy, je to průprava k završení moudrosti v příchodu Krista jako vtěleného *logu*:

„Před příchodem Krista potřebovali Řekové filosofii, aby dosáhli spravedlnosti; nyní napomáhá ke zbožnosti; je jakousi propedeutikou pro ty, kdo získávají víru pomocí rozumových důkazů. ... Bůh je totiž příčinou všeho dobrého, ale něčeho přímo, jako Starého a Nového zákona, a něčeho nepřímou, jako filosofie. Možná však bylo rovněž přímým Božím záměrem, aby Řekové získali filosofii - na dobu, než Pán povolá také je. Vychovávala řecký národ, stejně jako zákon vychovával národ židovský až do příchodu Krista. Filosofie připravuje a razí cestu tomu, koho má Kristus přivést k dokonalosti.“ (přel. Jana Plátová)

Křesťanství tedy pro Klementa završuje a překonává sekulární vědění, které samo o sobě není schopno nahradit víru. Víra ovšem není protikladem vědění, nýbrž jeho pevným základem. *Logos* se jako základní pořádací princip a božský rozum sice manifestuje ve filosofii a v Zákonu, nejjasněji se však vyjevuje vtělen v Kristu. Součinnost víry a vědění jako skutečná gnóze („poznání“) se pak dostává do kontrastu s falešnou gnózí heretického proudu, kterou kritizoval také Irenaeus z Lyonu.

Dílo Klementa Alexandrijského je ve srovnání s ostatními raně křesťanskými autory výborně dostupné. *Paedagogus* sice není do češtiny přeložen, ovšem ostatní Klementova díla jsou k dispozici v moderních českých překladech, často doprovázená také zasvěceným komentářem. *Protrepticus* přeložil Matyáš Havrda pod názvem *Pobídka Řekům* (Hermann & synové, Praha 2001), překlad spisu *Stromata*, opatřen hodnotnými studiemi, vychází od roku 2004 v řadě Knihovna raně křesťanské tradice nakladatelství Oikúmené (Praha) péčí autorského kolektivu Jany Plátové, Miroslava Šediny, Matyáše Havrdy a Veroniky Černuškové (v současné době se čeká pouze na publikaci poslední, osmé knihy). V překladu Jany Plátové byly v minulém roce vydány také Klementovy *Exegetické zlomky* (Praha, Oikúmené 2014), v překladu Moniky Recinové je k dispozici také zmíněný drobný spisek *Který boháč bude spasen?* (Roma - Velehrad, Refugium 2008).

Juraj Franek

Povzbuzení do všedního dne - Jan Karafiát

K životnímu příběhu Jana Karafiáta (4. ledna 1846, Jimramov - 31. ledna 1929, Praha) napsal Josef L. Hromádka (Jan Karafiát, 1946): „Je cosi dojemného v obraze člověka, který při vši vážnosti a přísnosti žije jako dítě, truchle jako dítě nad svou nehodností, spouštěje se důvěrně na zásluhu Kristovu i raduje se vítězně z odpouštějícího pohledu Otcova. Křesťanské dítě jinak se dívá na svět než kdokoli jiný. Neztrácí se v duchaplných úvahách o nekonečných sférách vesmíru, nekoří se před abstraktní Prozřetelností. Velikost Boží není mu totožna s velikostí vesmírných světů; „mlčení nekonečných prostorů ho neděsí“, vždyť Otec ví o svém dítěti a dítě se smí stulit do náruče Otcovy, jako kuřátko utíká pod křídla slepice.

Nekonečné světy? Nevystižitelné a nepředstavitelné dálavy vesmírné? Nikam nedohlédneš? Konce se nedomyšlíš, patříš-li na hvězdnou oblohu? Ó jistě mocné city vznešenosti tebou zachvějí! Nerudovi při myšlence na nedomyšlitelné vzdálenosti prostorová slza vstupuje v oko. Je mocně dojat - a toto dojetí je jeho nejvyšším vrchem náboženským. Ale Karafiát? Jak zcela jinak končí jeho pohled do kosmických dálav!

„Ale mně tu rozum začíná váznout, před očima se mi míhá, a musím utíkat zpátky. Ó, jistě pro mne jest to nejzdravější být u nohou mého nebeského Otce tím nejmenším jeho broučkem.“ (Paměti II. 222)

Najdete mnoho dětsky prostinkého a líbezného ve zjevu Karafiátově. Z jeho projevů zaznívají tóny lutherovské něhy, vroucnosti a štěstí. Nezná vyšší pravdy nad ospravedlněním pouhou věrou. Poselství Karafiátovo je napořád soustředěno na zvěst o Pánu Ježíši, Synu Božím, ukřižovaném pro hříchy světa, o odpuštění hříchů a radosti duše, která u nohou Spasitelových našla odpočinutí a pokoj. A přece celkový ráz jeho zbožnosti i myšlení je určen reformací kalvínskou. Kalvín ovšem buduje na Lutherově evangeliu, na ospravedlnění pouhou věrou, ale víra jeho zří přes ukřižovaného Spasitele k nejzazším metafyzickým předpokladům spasitelných dějin - k věčné radě Boží, která před věky všechno do nejmenších podrobností promyslela a usoudila. Prostinkost a jásavá radost ze spasení nabývá i u Karafiáta mužné, bezpečné, nekolísavé statečnosti a hrlosti. Calvinismus vytvořil hrdiny tím, že učil své stoupence patřiti přes historii, přes lidské osobní touhy a záliby, přes omyly, zklamání, zážitky a

prchavé nálady i zkušenosti k věčným soudům a plánům svatého, svrchovaného Hospodina, Pána nebes i země.

Už nad kolébkou ozval se z úst jeho bábinky jasný tón pozdější Karafiátovy víry a životní jistoty. Bábinka mu od Pána Boha nese, „co On mu ve Svě radě z veliké lásky věčně věků uchystal“. Není životního kroku, který by nebyl ve věčné radě a plánu Božím.“

Kázání je vybráno z knihy Šestnáctero kázání Jana Karafiáta, vydané v květnu 1940. Vycházelo z Ž 2,7-9: *„Vypravovati budu úsudek. Hospodin řekl ke mně: Syn můj ty jsi, já dnes zplodil jsem tě. Požádej mne, a dámť národy dědictví tvé a končiny země vladařství tvé. Roztlučeš je prutem železným a jako nádobu hrnčířskou roztříštíš je.“* Zde otiskujeme výňatek z části 3: *„Požádej mne, a dámť národy dědictví tvé a končiny země vladařství tvé.“*

Ten nejslavnější z králů, Šalomoun, vidí v duchu toho neskonale slavnějšího krále a takto vypisuje v 72. Žalmu „pěkný Kristův regiment“: „Jako když sestupuje déšť na přisečenou travu a jako tiší déšťové skrápějící zemi, tak zkvete ve dnech jeho spravedlivý, a bude hojnost pokoje, dokud měsíce stává. Panovati bude od moře až k moři a od řeky až ke končinám země. Vytrhne nuzného, volajícího a nátisk trpícího, kterýž nemá spomocníka. Smiluje se nad bídným a potřebným a duše nuzných spasí.“ Šťastní národové, kteří se dočkají tohoto Jeho kralování.

Kdo vystihuje, raduje se tomu, že má oslaven býti Beránek, který nás vykoupil, a že bude oslaven. Naším otcům pak to u zvláštní míře připadlo za podíl, že se v Čechách a na Moravě zasazovali o oslavení Pána Ježíše. Odpor byl veliký. Národové se bouřili, králové se sestupovali, knížata se radila spolu. Přišliť na nás i velice zlí dnové a jeden z nejhorších byl 21. červen 1621.

Bylo to v pondělí časně ráno. Na jedné straně přšelo, na druhé straně vycházelo slunce, a nad Prahou se ukázala krásná duha. Vidouce ji ti, kteří se měli brát na popraviště, velice se potěšili. I tak je Pán Bůh posiloval k jejich cestě. Zmužile se ubírali ze staroměstské radnice na lešení. V pět hodin se s popravou začalo, a v deset bylo vše skončeno. Hlava padala za hlavou s ramen, a lepších hlav v Čechách nikdy nebylo.

Nuž kdože padl a podlehl, kdože byl poražen a povalen? Jen ti naši milí chatrní a nestateční zastánci těch převelikých Božích věcí. Ano, ti padli, ale ty veliké věci, které zastávali, stojí dnes pevněji, než kdy stály. Proč prý nezpívají: „Aj, Pán kraluje“, ptali se jich posměšně na radnici. A jejich odpověď? „Zpívali jsme: Aj, Pán kraluje, a budou zpívat jiní po nás.“

Ano, zpíváme „Aj, Pán kraluje“ a „Proč se to jen bouří národové“, a až odejdeme, přijdou po nás statečnější zastánci velikých věcí Božích. Proč? Protože má Pán Ježíš být oslaven. Tak to usoudil Ten, který všechno usoudil, a nikdo nezvede proti tomu nic. „Požádej mne, a dámť národy dědictví tvé a končiny země vladařství tvé.“ Amen.

Pro Setkávání připravil Pavel Čermák

Kníže Jan Jiří Krnovský (1577 - 1624), část I.

Vévoda krnovský, zásadní odpůrce habsburské dynastie. Od počátku 17. století nejspolehlivější spojenec českého povstání z řad mocných. R. 1621 jmenován vrchním velitelem armády slezských stavů.

Pocházel z braniborských Hohenzollernů, rodu, který už za dob Karla IV měl vliv na poměry v Čechách. Jeho otec Jáchym Fridrich, schopný diplomat, se stal na konci 16. století braniborským kurfiřtem. Patřil k pevným oporám německých protestantů.

Jan Jiří byl druhý, z deseti sourozenců. Rodina si přála, aby se stal biskupem, poslala ho proto na vzdělání do prestižní kalvínské akademie ve Štrasburku. Později byl skutečně nominován protestantskou stranou na štrasburský biskupský úřad. Císař Rudolf II, usazený v Praze, se však do volby vložil tvrzením, že štrasburským biskupem se může stát jen katolík. Toto stanovisko podporoval ovšem i papež. Spor se tak stal dlouholetým předmětem mezinárodního soupeření. Na jedné straně stála hegemonistická politika Habsburků, na straně druhé, rozhodně odporující, byla Francie, usilující o sjednocení německých

protestantských knížat proti Habsburkům. Mladý Jan Jiří sporu tehdy moc nerozuměl a vystupoval v něm nejistě. Výsledek ovšem značně ovlivnila i neschopnost německých protestantských knížat vzájemně se dohodnout na společném postupu. Po čtyřech letech neplodných hádek, došlo k zásadnímu jednání mezi braniborským kurfiřtem a císařem, ve snaze problém konečně vyřešit. Po něm se Jan Jiří vzdal svého nároku na biskupský úřad, aby na druhé straně získal souhlas s převzetím krnovského knížectví ve Slezsku.

R. 1607 přijíždí Jan Jiří do Krnova (německy Jägerndorf) ujmout se knížectví. Od doby sporů o biskupský úřad dospěl. Teď byl rozhodnut se aktivně zapojit do protihabsburského odboje. Jaké ale stanovisko zaujmou slezská knížata v zápase mezi katolickou a protestantskou stranou? Vláda císaře Rudolfa ve Slezsku vedla ostrý protireformační kurz. Způsob jakým vláda trestala nekatolické Opavsko, hněval evropskou protestantskou veřejnost. Nový kníže se ale protestantů proti vládě zastal. Ukázalo se, že není ve Slezsku se svým smýšlením osamocen. Získal na svou stranu luterány i některé ze slezských knížat. Postupně nacházel i mimo Slezsko podporu u nespokojenců v ostatních zemích monarchie. Braniborským kurfiřtem byl jmenován vrchním velitelem slezského vojska. Císař Rudolf nebyl s činností Jana Jiřího spokojen, nejraději by se ho zbavil. To se mu ale nepodařilo. V probíhajícím sporu bratrů o trůn, získal Matyáš před Rudolfem několik výhod. Spolupracoval s knížetem Krnovským, protože si byl vědom jeho vlivu na Slezsko i na německé

protestantské rody. Rozhodl se také využít proti Rudolfovi silné opoziční hnutí. Když uherský sněm uzavřel uhersko-rakouskou konfederaci, Matyáš vyzval ostatní země císařství, aby se ke konfederaci přidaly. Morava uposlechla, pomohla k tomu značná nespokojenost s Rudolfovou vládou. Čechy ale zůstaly při Rudolfovi a nerozhodnuté Slezsko se později přidalo ke stanovisku českému. S tím se nerad smířil Jan Jiří, který podporoval Matyáše.

Věrnost Rudolfovi přinesla Čechám a později i Slezsku úspěch v podobě vynuceného Majestátu, který zaručoval v zemi náboženskou svobodu. Nemocný císař byl stále více ovlivňován svou duševní nemocí. Nakonec musel být pro svou neschopnost sněmem zemí Čech, Slezska a Lužice, donucen k abdikaci.

Jeho nástupce Matyáš byl kvůli dosavadní slibné spolupráci podporován moravskými evangelíky. Vládl z Vídně, ale jakmile získal svrchovanou moc, svou politiku změnil. Přestal dodržovat slíbené dohody o náboženské svobodě a jeho vláda zavedla protireformační kurs, příznačný Habsburkům. Zásadní obrat jeho podporovatele nepříjemně překvapil. Bylo zřejmé, že dosavadní dohody s Matyášem se neosvědčily. Jan Jiří zaujal radikální postoj, směřující k odstranění habsburské vlády. Karel starší ze Žerotína s ním nesouhlasil a doporučoval, aby se odpůrci neukvapovali a raději vyčkali na příhodnější dobu. Ve svém sledování evropské situace pochopil, že v cizině na straně mocných protestantů není velká vůle podpořit český odboj všemi prostředky. Podobnou neochotu k oběti na postavení povstaleckého vojska cítil i doma. Tato nedostatečná podpora vedla později k tragédii Bílé hory.

Ladislav Hájek

(Na fotografii je zámek v Krnově; rod slezských Hohenzollernů jej budoval jako sídlo a zároveň důmyslně postavenou pevnost k obraně města.)

Dokončení v příštím čísle.

Evangelická Fabrika Kateřiny Tučkové

Čtenáři dnes již proslulého románu *Žitkovské bohyně* mohli postřehnout, že autorský styl spisovatelky Kateřiny Tučkové je pomyslnou hozenou rukavicí publiku. Je otázka, zda profesionální historikové přijmou knihy vystudované historičky umění a držitelky ocenění Magnesia Litera jako výzvu ke srozumitelnějšímu psaní, ostatním však její texty dokazují, že dějepis nemusí být nuda. S tímto vědomím zřejmě autorku oslovili organizátoři výstavy *Brno - moravský Manchester*, konané na přelomu let 2014 a 2015 v Moravské galerii, aby s nimi připravila publikaci vyprávějící příběh pěti generací fabrikantského rodu Johanna Heinricha Offermanna. Ten přišel do Brna roku 1776 z Porýní spolu s dalšími evangelíky jako chudý vlnářský odborník. Zanedlouho však založil manufakturu a stal se jedním z předních představitelů

„moravského Manchesteru“. Ze všech firem vzniklých za konjunktury prokázala ta Offermannova nejdelsí životnost. Ještě v roce 1911 jeho potomci hrdě slavili 125. výročí založení. Rodinnou historii spisovatelka popsala zároveň jako bránu do světa brněnské protestantské, částečně také židovské podnikatelské komunity. Ukázala, jak úzce souvisejí kořeny identity současného Brna s rozvojem textilnictví.

Ojedinelý koncept knihy na pomezí beletrie, odborné publikace, výstavního katalogu a průvodce po dnes již zaniklém textilním Brně je založen na dramatickém příběhu. Vzhledem k mezerám v pramenech autorka neklade důraz na historickou přesnost, důležitější je propojení jednotlivých postav efektní dějovou linií. Kniha zve k „odkrývání zaniklé kultury“ německojazyčných brněnských fabrikantů 18. až 20. století, kteří stáli za hospodářským a kulturním rozmachem Moravy. Vzhledem k charakteru textu lze jistě akceptovat dílčí nepřesnosti, z problematičtějších obecnějších aspektů upozorňují na preferovanou německou formu psaní dobových jmen, která může budit dojem rehabilitace nacionalistických tezí o odvěkém germánském území, zvláště pokud ji doprovázejí výklady typu: „Městská rada i místodržitelství jsou od nepaměti v rukou Němců, významných, vzdělaných Brňanů s kapitálem ze statků nebo z podnikání“ (s. 155). V takto podaném obrazu stabilního německého města musí tisíce Čechů, kteří tam denně dojížděli do továren za

prací z přilehlých předměstí, vystupovat spíše jako narušitelé. Bohužel se nepodařilo, zvláště pro starší období, představit bohatství evangelíků, které vyrůstalo ze setkání kultur, jazyků a náboženských vyznání.

Autorka si sice povšimla, jak důležitou součástí identity brněnských fabrikantů byla jejich luteránská víra („Evangelická komunita - Odtud vítř vane!“, s. 42), nedokázala však z takového poznání vyvodit adekvátní závěry. Být evangelíkem - co je to za charakteristiku? Projevy protestantismu jsou dle ní patrně totožné s jí známější vírou římskokatolickou - věřící mají obdobné svátosti (s. 98-99), dávají sloužit evangelické mše (s. 31) i zádušní mše (s. 24, 26, 82). Protestantští fabrikanti jsou přirozeně pověřiví (s. 25), naštěstí o jejich pravověrnost dbá „páter Riecke“ (s. 23), známý svým bohobojným působením (s. 45) na mládež i na členy evangelické obce. Koho by napadlo, že reformační křesťanství má svá, nikoli nepodstatná specifika? Co na tom, že první brněnský toleranční kazatel, osvícenec, zednář a iluminát Victor Heinrich Riecke byl ve skutečnosti podezříván naopak z ateismu, když ve svém racionalistickém pojetí bohoslužeb omezoval přijímání večeře Páně, ba dokonce i modlitbu Otčenáš?

Uvedené jednotlivosti by snad ani nestály za zmínku, pokud by nezahradily cestu k položení zásadní otázky: Může protestantismus brněnských fabrikantů sloužit jako učebnicový příklad šťastně importované „náboženské ideologie“, která podnítila hospodářský rozmach Moravy? Stvrzuje brněnský příklad teze o protestantské pracovitosti, odpovědnosti a etice, výborně se doplňující s podnikatelským úspěchem? Pro pořádek je nutno zdůraznit, že jakkoliv evangelíci „na katolickou Moravu přicházeli od konce 18. století především ze západních částí Německa“ (s. 145), nebyli na „katolické Moravě“ sami. Přetrvávali zde totiž také evangelíci domáci, a to v celých oblastech, zejména na Valašsku a na Vysočině. Po vyhlášení Tolerančního patentu spojila obě

skupiny celá řada důležitých svazků. Také tato skutečnost bohužel zůstala autorům publikace utajena.

Naznačené výhrady nemění nic na faktu, že Moravská galerie připravila inspirativní projekt, který otevírá prostor pro další bádání. Moravský Manchester nově představila jako téma nikoliv jen úzce hospodářských, nýbrž především kulturních dějin, které může přispět k řešení naléhavých otázek civilizačního vývoje ve střední Evropě, v ideálním případě zároveň snad i inspirovat současnou podnikatelskou elitu.

Sixtus Bolom-Kotari

Na fotografii autor článku při natáčení pořadu České televize na místě, kde stála evangelická modlitebna v Brně - dvůr objektu Husova 10.

Z BRNĚNSKÉHO SENIORÁTU

Ohlédnutí za ordinací 9 presbyterů

Redakční poznámka: Bratr Vladimír Zikmund v minulém čísle přispěl k naší možnosti ohlédnout se za výjimečnou událostí našeho seniorátního společenství, jíž byla březnová ordinace starších z našich sborů. Poskytl však i pohled „sám za sebe“, a to na průběh předchozího vzdělávání presbyterů, závěrečné zkoušky, jež absolventi podstoupili, i na samu událost ordinace. Tento příspěvek předkládáme dnes. Snad v něm zájemci o vzdělávání i službu ve společenství církve najdou podněty a povzbuzení.

Zpráva ordinovaného presbytera

Osobně jsem byl po celou dobu vzdělávacího kurzu z titulu své funkce v SV členem organizačního týmu, ale také jsem byl na straně přihlášených presbyterů, kteří stáli o prohloubení svého biblického, věroučného i církevně-historického vzdělání. Takže to mohu hodnotit i z druhé strany. Semináře byly všechny připraveny velmi zajímavě, takže jsem se na jednotlivé hodiny spíš těšil, než to bral jako nezbytnou povinnost. Horší bylo někdy tento program skloubit s dalšími rodinnými povinnostmi a aktivitami. Ale zvládli jsme to! Za zmínku stojí i závěrečné zkoušky. Napsat vlastní kázání s celým pořadem bohoslužeb na zadaný text bylo vlastně to nejjednodušší. V žádném případě to ale nebylo snadné. Napsat kázání s vědomím toho, že se v tom budou štourat členové zkušební komise, přece jen trochu svazovalo myšlenkový rozlet. Tím spíš, že se s jednotlivými členy osobně znám a nechtěl jsem se před nimi nějak ztrapnit. Nejen sebe, ale vlastně jsem tak trochu reprezentoval celý seniorát. Před odesláním pořadu bohoslužeb jsem tedy nechtěl nic zanedbat a snažil jsem

se získat připomínky druhých. Chtěl bych tímto tedy poděkovat Jaroslavu Vítkovi za jeho praktické a vlídné podané připomínky i Husovickému sboru za první trpělivé vyslechnutí kázání jednou v neděli o letních prázdninách. Těžší bylo již to kázání následně obhajovat před zkušební komisí. Kromě rozhovoru o předloženém pořadu bohoslužeb byla naše zkouška složena i přezkoušením ze znalostí v oborech:

Bible, její dobové pozadí, literární historie, teologie a výklad.

Věrouka a etika a jejich uplatnění ve sborové práci a ve společnosti.

Nauka o kázání, vyučování a pastorační a způsobilost uchazeče ke kázání, vyučování a osobní pastýřské péči.

České i všeobecné církevní dějiny a jejich působení na život církve a společnosti.

Nauka o církvi, organizace a správa církve, její zřízení a řády a obecně platné právní předpisy vztahující se k činnosti církve.

Ostatní církve a ekumenismus.

Z každého oboru jsme si jako u maturity vytáhli jednu otázku, jen ze znalosti Bible dvě - jednu ze SZ a druhou z NZ. Dotazy, připomínky a různé poznámky, které v následujícím rozhovoru zazněly, byly směřovány k hlubšímu poznání témat, nestačilo tedy jen tak otázku povrchně „okecat“. V žádném případě to tedy nebyl formální rozhovor s kamarády. Musím ale uznat, že zkouška nebyla vedena s cílem zkoušeného „utopit“. Přípravě na tuto část zkoušky nám všem jistě pomohlo kolektivní zpracování všech 70 otázek a jejich sdílení prostřednictvím internetu. Říkám si, že by se to po malých úpravách dalo vydat třeba jako učební texty pro přípravu nových ordinovaných presbyterů.

Poslední částí zkoušky bylo praktické vedení bohoslužeb v místě člena jednoho ze zkušební komise. Mě čekaly bohoslužby v Korandově sboru v Plzni. Kromě toho, že to je z Brna daleko a nikoho tam neznám, musel jsem se poprat i se zvláštní akustikou zdejšího kostela, nebo spíše novodobé rotundy. Měl jsem z toho nakonec docela dobrý pocit. Pomohlo mi jistě i to, že jsem měl na tu cestu menší rodinný doprovod, takže jsem nekázal zas tak úplně cizím lidem.

Závěrečným vyvrcholením celého vzdělávacího cyklu byla pro mě a další „spolužáky“ již zmíněná ordinace. Vlastní akt slibu a pověření ke službě Slova a svátosti byl velmi silným zážitkem. Když jsem při modlitbě synodního seniora se vzkládáním rukou klečel spolu s ostatními nově ordinovanými před stolem Páně, myslel jsem na své rodiče, hlavně na tátu. Oba mi celou dobu studia drželi palce, ale z důvodu tátova zhoršujícího se zdravotního stavu nemohli do Brna přijet osobně. Druhým výrazným zážitkem bylo pro mě také mít při tak slavnostním shromáždění slova ustanovení večere Páně. Prostě, celé slavnostní shromáždění jsem asi prožíval trochu emotivněji než jen jako závěr tříletého studia.

Vladimír Zikmund

Brno I

1.6.	Judita Hložková	90 let
2.6.	Martin Ondrák	40 let
3.6.	Jarmila Ehlová	90 let
4.6.	Olga Luřchová	81 let
5.6.	Anna Piřová	30 let
5.6.	Přemysl Píza	30 let
5.6.	Lýdia Smolařová	79 let
8.6.	Věra Bednářová	74 let
8.6.	Dobromila Fuxová	72 let
8.6.	Boris Prudík	20 let
10.6.	Laura Malá	10 let
10.6.	Ilona Suchá	40 let
10.6.	Alena Valová	71 let
11.6.	Alena Frčková	74 let
14.6.	David Vrbka	40 let
16.6.	Jaromír Skalník	60 let
17.6.	Jana Čásková	75 let
17.6.	Ladislav Lorenc	76 let
17.6.	Ludmila Udatná	88 let
19.6.	Jana Weigelová	72 let
20.6.	Lukáš Mrázek	40 let
22.6.	Milan Berka	70 let
22.6.	Miluře Kleinová	88 let
23.6.	Ludmila Marková	77 let
23.6.	Petr Studený	50 let
24.6.	Jaroslava Petru	73 let
25.6.	Věra Rybáková	90 let
27.6.	Ladislav Zukał	84 let
28.6.	Aneta Čermáková	30 let
28.6.	Dag Popelář	20 let
28.6.	Pavla Spáčilová	40 let
29.6.	Věra Vaněčková	74 let
30.6.	Iva Mlejnková	50 let

Pokřtěni byli:

- 3.5. Vojtěch Jan Rybárik, nar. 2002
- 10.5. Jiřina Elizabeth Brindus-Simut, nar. 1990
- 10.5. Zuzana Jana Hendrychová, nar. 1994
- 10.5. Jan Jakub Havelka, nar. 1989

Oddáni byli:

- 11.4. Ivana Janíčková a Dalibor Jan Fiala
- 29.5. Lucie Pilátová a Petr Doležal
- 30.5. Markéta Doležalová a Martin Petr

Brno II

2.6.	Vojtěch Kompiř	89 let
3.6.	Petr Pikna	83 let
3.6.	Jana Šteřlová	71 let
4.6.	Arnořt Bohatý	88 let
5.6.	Jana Němečková	50 let
5.6.	Dalibor Mahel	50 let
10.6.	Ruřena Rausová	85 let
10.6.	Jitka Hochmanová	77 let
11.6.	Ladislav Hájek	83 let
11.6.	Pavlına Sedláčková	40 let
13.6.	Ctirad Novák	84 let
13.6.	Věra Jandová	81 let
14.6.	Duřan Horák	60 let
18.6.	Lydie Štěpánková	60 let
19.6.	Valerie řinklářová	72 let
20.6.	Miloslava Píknová	73 let
23.6.	Jarmila Kořková	72 let
25.6.	Jarmila Sotolářová	78 let
28.6.	Jiří Pliskva	71 let

Pokřtěni byli:

- 17.5. František Coufal, nar. 2014

Bratr Milan Měšťan,

s nímž jsme se s modlitbou a zvěstováním Božího slova loučili 22. dubna, se narodil 6. června roku 1929 Františce a Jaroslavu Měšťanovým v Šaraticích. Dětství prožil na rodném statku s maminkou, protože otec mu ve třech letech zemřel. Jako mladý chlapec ještě stačil poznat tradice masarykovské republiky a vstoupit do Sokola. Pak přišla měšťanská škola v Šaraticích, doba válečná a po osvobození nové naděje. Přišla však i léta padesátá, kdy paní Měšťanová odmítla vstoupit do Jednotného zemědělského družstva, za což byl potrestán její jediný syn. Povinně narukoval na Ostravsko do pomocných technických praporů a ze zemědělce se stal

horník. Pod zemí pracoval celých 14 let, nejprve při těžbě černého uhlí a později při důlní dopravě. Do Havířova se za ním přestěhovala i jeho manželka Vladimíra, kterou našel v rodině Bulovů z Martinic. Vzali se před šedesáti lety. V Havířově se jim narodily postupně tři dcery: Zdena, Jarka a Mirka. Měšťanovi byli po mnoho generací evangelická rodina a aktivně se hlásili k církvi. Proto i na Ostravsku vyhledali sbor v Šonově a přátelili se s rodinou faráře Kielara.

Teprve v roce 1966 se panu Měšťanovi a celé jeho rodině podařilo vrátit se zpátky do Šaratic, kde ještě žila jeho maminka a kam si vzal také svého tchána z Martinic, s kterým si dobře rozuměli. Jediná možnost zaměstnání byla vstoupit do družstva, kde pak pracoval jako opravář v dílně a jezdil s traktorem. Návrat z města na venkov byl zvláště pro rodinu nesnadný. Z moderního bytu se přestěhovali do venkovského domku, který potřeboval opravy a modernizaci. Ale to vše bylo vyváжено radostí z možnosti hospodařit na vlastní zahradě, pracovat pod širým nebem a dýchat čerstvý vzduch. V té době začíná pan Měšťan také s pěstováním včel, které se pak stalo jeho celoživotní zálibou a uměním. Faráři, kteří přijížděli do Rychmanova vykonat bohoslužby, si odtud často odnášeli sklenici dobrého medu a v pozdější době i krásné svíce z pravého včelího vosku.

Manželé Měšťanovi celou dobu dbali, aby jejich dcery žily v evangelickém sboru, což v té době vůbec nebylo samozřejmé a mnozí naopak chtěli své děti uchránit možných postihů a víru před nimi tajili a skrývali. Bratr Měšťan byl

předsedou kazatelské stanice v Rychmanově a dojížděl pravidelně jako presbyter také na schůze do Brna.

Náš zesnulý se dožil v plné svěžesti listopadové změny režimu, což pro něho i jeho rodinu bylo velkým zadostiučiněním. Jako evangelík nechodil do hospody, na zábavu a nepotřeboval ani televizi. V této jinakosti vychovávali i své dcery a vnoučata.

Teprve po osmdesátce začal mít zdravotní obtíže, ale statečně je přemáhal. Raději pečoval o své včelky, stromy a hospodářství než o sebe. V posledním roce si ho vzala k sobě dcera Jarka a upravila rodičům bydlení v Otrokovicích. Její láska a péče byla příkladná, i když těžká a vyčerpávající. Bratr Měšťan zemřel v nemocnici první neděli po Velikonocích, když předtím ještě stačil krátce navštívit svůj rodný dům a kraj.

Jiří Gruber

Vzpomínky bratra faráře Jana Pokorného

V mládí, v době totality, pracoval **bratr Milan Měšťan** jako horník na Ostravsku, později se s rodinou přestěhoval do Šaratic a poslední půlrok svého života strávil s manželkou u své dcery v Otrokovicích. V církvi pracoval aktivně, byl několik let předsedou kazatelské stanice. Měl jsem ho rád pro jeho laskavou povahu, džentlmenské chování a přátelskou vstřícnost, dovedl být smířlivým prostředníkem. Byl mi platnou oporou a mohl jsem se na něho kdykoli obrátit o radu v záležitostech tamějšího prostředí. Se svou manželkou vychovali tři dcery, které jsem učil náboženství v šaratické škole. To bylo v tehdejší době pro mne povzbuzením a ze strany rodičů veřejným přihlášením se k víře. Jeho zvláštním koníčkem byly včely, jimž se věnoval s láskou a odbornou péčí.

Při pohřbu dne 22. dubna v plném rychmanovském kostele posloužil bratr farář Jiří Gruber kázáním na text Přísloví 24,13n. Budeme na tohoto milého bratra a jeho dílo rádi vzpomínat a přejeme celé jeho rodině Boží posilu a potěšení.

Dne 22. dubna 2015 zemřela v Praze ve věku 88 let **sestra Ludmila Ježíšková, roz. Činčerová**.

Když jsem přišel roku 1952 jako farář z Prosetína do Brna, byla výraznou postavou v evangelické mládeži. Vynikala přirozenou inteligencí, bystrostí a vtipem, smyslem pro humor a vstřícnou přátelskostí. Tím nám pevně a trvale zůstala v paměti, i když později odešla do Prahy. Chodila také často do naší fary na Pellicově ulici za sestrou vikářkou Irenou Kalusovou, která byla středem užšího kroužku mládeže, takže jsme se s ní mohli blíže seznámit. Znal jsem její maminku, také ženu bystrého úsudku, a posloužil jsem i při jejím pohřbu, kde jsem se setkal s dalšími milými a originálními členy rodiny. Bratr zemřelé Radúz Činčera byl český scénárista a režisér, spolutvůrce legendárního Kinoautomatu. Také neteř Alena Činčerová je známou filmovou režisérkou.

Lidu jsme měli v Brně rádi, přispěla k svěžímu duchu v naší mládeži. Vděčně na ni vzpomínáme.

Jan Pokorný

DÍKY A PROSBY

Chválit tebe, Bože, to naplňuje smysl našeho žití.

Chválit tebe, Bože, člověku rozjasňuje tvář a otevírá oči, aby viděly jinak, nově, z nového úhlu, z tvé pozice.

Chválit tebe, Bože, nám znovu rozbíhá srdce, tlumené naší pýchou a přáním být prvním.

Chválit tebe, Bože, nám vhání teplo do kostí, že můžeme jít opět k bližním, k člověku a radovat se s ním z tvé dobroty a svobody.

Chválíme tě, Hospodine, že jsi učinil tento svět a dal mu dobrý smysl.

Chválíme tě, Hospodine, že jsi vrhl do toho světa své slovo, které jak střela zasahuje naše srdce.

Chválíme tě, Hospodine, že jsi vstoupil v Ježíši do naší krajiny, a ukázal jsi, kdo jsi a jaký jsi.

Chválíme tě, Hospodine, že poznáváme tvé myšlení o lásce k nám, o záchraně každého, od prvního do posledního člověka, ale i od krtka až po želvu a strom.

Chválíme tě, Hospodine, že lámeš naši zpupnou mysl, nacpanou pýchou, domýšlivostí a sebestředností.

Chválíme tě, Hospodine, že nám v Kristu odpouštíš a přijímáš nás.

Budiž ti spolu s Kristem i Duchem svatým čest a chvála nyní i navždy.

Amen.

Modlitba ze shromáždění v Brně - Židenicích

BUDE

Nová výstava v sále Václava Pokorného

Zveme Vás na výstavu obrazů ANNY SYPĚNOVÉ a kreseb jejích žáků ze Základní umělecké školy Brno, Slunná 11 na téma: ADAM, EVA A STROM POZNÁNÍ, která se koná od neděle 24. května do neděle 6. září 2015 ve sborovém domě ČCE Brno I. Zveme Vás na besedu 1. června 2015 v 17 hodin odpoledne. Pořádá Farní sbor ČCE v Brně I a Společnost přátel Izraele.

Kavárnička

3.6. Sestra Zdeňka Kršková vypráví o rodině Tomáše Garrique Masaryka.

10.6. Promítání snímků bratra Jana Franců

17.6. Sestra Věra Bednářová: zamyšlení o Brně v proměnách času

24.6. Vyprávění bratra Jaroslava Černého

Také o prázdninách se budeme scházet v Kavárničce. Program bude volný.

Nešpor 7. června

V 19:30 v Komenského kostele vystoupí v rámci Brněnského varhanního festivalu Olga Procházková (soprán) a František Šmíd (varhany). Biblické zamyšlení Štěpán Hájek. Výtěžek bude věnován Diakonii ČCE Myslibořice.

Ekumenická bohoslužba v Komenského kostele

k památce Mistra Jana Husa bude v neděli 14. června v 10 h. Káže brněnský biskup ČČSH Juraj Dovala, bude vysluhována sv. večeře Páně a shromáždění pozdraví děkan ŘKC v Brně Václav Slouk a rektor MU Mikuláš Bek. Bohoslužbu připravují sbory církve: ČCE, CB, ECM, ČČSH, ASD, BJB a ECAV v Brně.

Husovské slavnosti v centru Prahy

Husovské slavnosti 2015

Jednu z nejvýznamnějších osobností českých dějin, Mistra Jana Husa, představí Husovské slavnosti 2015. Konat se budou 5. a 6. července v centru Prahy. Jedná se o duchovně-kulturní projekt, který upozorní na význam Jana Husa a jeho odkaz do dnešní doby. Akce se koná při příležitosti 600. výročí Husovy mučednické smrti a nabídne pestrou škálu duchovních a kulturních akcí od bohoslužeb přes koncerty, divadelní vystoupení až po přednášky a diskuze.

Hlavní pódium bude umístěno v sousedství pomníku Jana Husa na Staroměstském náměstí.

Prostřídají se na něm například Hradišťan, Spirituál kvintet, Domažlická dudácká muzika, Smetanovi filharmonici Praha a mezinárodní pěvecké sbory. Nebude chybět divadelní představení o Janu Husovi a ekumenická bohoslužba.

Ovocný trh se promění ve středověké tržiště s programem především pro dětské návštěvníky. Mohou se těšit na loutkové divadlo, šermířské vystoupení, ukázky řemesel a soutěže. Rodiče s dětmi se vydají na poutnický program V kole po kostelech s Mistrem Janem Husem.

Právě v kostelech připravují organizátoři bohatý program. Například v Betlémské kapli se uskuteční duchovně kulturní setkání Mistru Janu Husovi s láskou či bohoslužba k uctění památky tohoto muže. Přednášky nabídné kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí a kostel U Salvátora stojící nedaleko. Tam se lidé mohou také připojit k večeru věnovanému problematice rasismu a útlaku ve společnosti.

V kostele Martin ve zdi zazní přednáška profesorky latinské medievalistiky Masarykovy univerzity v Brně Jany Nechutové o významu Husa pro dnešní společnost. Komponovaný program se čtením Husových textů doplní skupina Oboroh.

V Divadle Kalich zhlédnou návštěvníci představení Divadla Járy Cimrmana České nebe, ve kterém představuje Jan Hus jednu z titulních rolí. V neposlední řadě se návštěvníci mohou vydat na prohlídku husitské Prahy.

Lidé, kteří chtějí na slavnosti přijet, ale nebydlí v Praze, si mohou přes nově spuštěné webové stránky rezervovat místa v pražských hotelích. Formulář i podrobný program a novinky najdou zde: www.hus-fest.eu.

Husovské slavnosti 2015 jsou určeny pro širokou veřejnost, a to i pro anglicky a německy mluvící účastníky. Akci pořádá Českobratrská církev evangelická a Církev československá husitská. Je vyvrcholením Roku Mistra Jana Husa, projektu, na kterém obě církve spolupracují.

Jana Vondrová

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

V úvodu schůze vyjádřilo staršovstvo spokojenost s průběhem bohoslužby 10. května, při níž byl uveden cyklus Credo brněnského výtvarníka Karla Rechlíka a která byla spojena se křtem a přijetím nových bratří a sester do našeho sboru. Vydařila se také třídní návštěva hostů z Basileje, brigáda na Blažkově a květnové hudební nešpory - vše ve stejném termínu 1.-3. května. Velká část rozhovoru byla věnována rozhodování mezi dvěma kandidáty, kteří projevíli zájem o místo druhého faráře našeho sboru. Dále jsme vybírali program na podzimní sborovou neděli, rozdělili si úkoly na Muzejní noc a Noc kostelů, včetně červnových nešpor. Do prázdnin se sejde komise stavební a výchovná.

Jiří Gruber

Brno II

Staršovstvo vzalo na vědomí zprávy farářů, mimo jiné o soustředění konfirmandů a přípravách Noci kostelů. Rozhodlo o konání zvláštních chrámových sbírek v příštích týdnech, a to následovně: sbírka na Diakonii 24. 5., sbírka na pomoc postiženým zemětřesením v Nepálu 31. 5., sbírka solidarity sborů ČCE 14. 6., sbírka na kostní dřeň 28. 6. Staršovstvo vyslechlo zprávu pastorační pracovnice, která se napříště ujme také nových dopoledních setkání určených (nejen) pro seniory, pro které jsou podvečerní sborová shromáždění obtížně dostupná.

Martin Horák

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 8.6.

Úterý:

15:00 DD Věstonická

16:30 dětský klub Ovečky

16:30 biblická hodina pro děti

19:00 příprava NŠ

19:00 modlitební setkání

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 3. a 17.6.

15:00 kavárnička

16:00 konfirmandi II.

18:00 mládež

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených dveří 4. a 18.6.

17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola

11:00 setkání na faře

Brno II

Po – Pá 8:30-11:30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 8.6.

Úterý:

17:00 b.h. Tišnov 2., 16.6.

19:30 stř. generace 2., 9.6.

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 13. a 27.5.

14:00 biblické čtení DD Kociánka 6. a 20.5.

18:00 biblická hodina

19:30 mládež

Čtvrtek:

9:30 Mateřský klub 11. a 25.6.

10:00 ranní káva 4., 18.6.

16:00 vyučování dětí

17:15 dorost

Sobota:

9:30 DD Kociánka

13., 27.6.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání v Blahoslavově domě

Brno – Husovice

Středa:

18:30 mládež

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina

20:00 staršovstvo 11.6.

Pátek:

15:30 Husovičtí vřeštani

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání na faře

18:00 Desert 14.6.

Brno – Židenice

Pondělí:

16:30 BH pro děti v Blansku

Úterý:

15:30 BH pro děti

18:00 modliteb. setkání 2.6.

19:19 DŽES – Duchovní židenické ev. setkání

Středa:

17:30 mládež

19:00 biblická hodina v Blansku

19:30 staršovstvo 13.5.

19:00 Modlitby a zpěvy z Taizé 17.6.

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina

Neděle:

9:10 nedělní škola

10:00 setkání u kávy a čaje

18:30 pěv. sbor ChraPoT sborový den 21.6.

Brno I	Brno II	Brno - Husovice	Brno - Židenice
7.6. 1. neděle po sv. Trojici BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová Rch Olga Tydlitátová ČK 19:30 <i>nešpor</i> Štěpán Hájek	BD Saša Hauserová Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek <i>rodinné, křest</i> ČK 19:30 <i>nešpor</i> Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar, <i>VP</i> Bl Pavel Kašpar, <i>VP</i>
14.6. 2. neděle po sv. Trojici ČK 10:00 Juraj Dovala, <i>VP</i> <i>ekumenická bohoslužba</i> <i>k památce M. Jana Husa</i>	BD Martin Horák Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek	Žd Marta Židková Bl Marta Židková
21.6. 3. neděle po sv. Trojici BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová Rch Olga Tydlitátová	BD Martin Horák Tiš Saša Hauserová	Hu Jaroslav Vítek	Žd Pavel Kašpar, <i>sborový den</i> Bl Pavel Kašpar
28.6. 4. neděle po sv. Trojici ČK 10:00 Jiří Gruber, Olga Tydlitátová <i>konfirmace, VP</i>	BD Saša Hauserová Martin Horák	Hu Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar Bl kazatel CB
5.7. 5. neděle po sv. Trojici ČK 9:00 Olga Tydlitátová Rch Olga Tydlitátová	BD Martin Horák Tiš Pavel Just	Hu Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar, <i>VP</i> Bl Pavel Kašpar, <i>VP</i>
BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Rch: Rychmanov v 14:15	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Tiš: Tišnov v 10:30	Hu: Netušilova 26 v 9:00 Ma: Maloměřice, Borky 7 DDS v 10:30	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00